

Parlementaire vraag nr. 198 ingediend door Mevrouw Britt HUYBRECHTS, Volksvertegenwoordiger, aan de heer Maxime PRÉVOT, Vice-oorsteminister en Minister van Buitenlandse Zaken, Europese Zaken en Ontwikkelingssamenwerking.

VRAAG :

Strijd tegen terrorisme.

Tijdens het Belgisch voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie in 2024 nam de FOD Buitenlandse Zaken het voorzitterschap op zich van twee werkgroepen inzake terrorismebestrijding. Daarbij werd gemeld dat België er onder meer in geslaagd is om de bestrijding van gewelddadig extreemrechts als prioriteit op de Europese agenda te plaatsen.

Hoewel de aanpak van elk extremisme belangrijk is, roept deze prioriteitskeuze ook vragen op over de proportionaliteit van de aandacht in relatie tot de feitelijke dreigingen waarmee Europa geconfronteerd wordt. Uit eerdere rapporten van het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse (OCAD) blijkt immers dat extreemrechtse dreiging reëel is, maar in de Belgische context een numerieke minderheid vormt. Tegelijkertijd zijn de zwaarste dodelijke aanslagen in Europa de afgelopen jaren voornamelijk gepleegd door islamitisch geïnspireerde jihadistische daders (zoals onder meer de aanslagen op Charlie Hebdo, de Bataclan, Zaventem, Nice, Stockholm, Wenen, enz.).

1. Waarom heeft België ervoor gekozen om gewelddadig extreemrechts als prioriteit naar voren te schuiven tijdens het voorzitterschap, en niet jihadistische of andere vormen van extremisme die historisch vaker aanleiding gaven tot dodelijke aanslagen?
2. Welke gegevens, risicoanalyses of internationale trends liggen aan de basis van deze beleidskeuze?
3. Werden andere vormen van extremisme, zoals jihadistisch terrorisme of klimaatgeïnspireerd extremisme, besproken of geagendeerd binnen de werkgroepen? Indien ja, op welke wijze?
4. Acht u het evenwichtig om zwaar in te zetten op extreemrechts terwijl jihadistisch terrorisme historisch verantwoordelijk is voor het grootste aantal slachtoffers in Europa?

ANTWOORD:

Zoals de vakliteratuur aangeeft, is de dreiging van extremisme en terrorisme sinds 2015 aan het veranderen. De terroristische dreiging is veelzijdig en beperkt zich niet langer tot islamitisch gewelddadig extremisme.

Zoals de vraag zelf al stipuleert, heeft België "onder meer" van gewelddadig rechtsextremisme een prioriteit gemaakt. De analyses door OCAD die u citeert, geven aan dat na de dreiging van jihadistisch extremisme, de dreiging van gewelddadig rechtsextremisme als 'gemiddeld' wordt beschouwd, terwijl die van links-extremisme of anti-establishment extremisme als laag staan ingeschaald.

In de periode 1 januari 2024 – 3 maart 2025 waren er 9 incidenten met geweld(sdreiging) in België geregistreerd door OCAD, waarvan er 4 een link hadden met islamitisch extremisme, 3 een link met rechts-extremisme als ideologie en 2 een andere ideologische basis hadden. Rechts-extremisme blijkt dus na Islamitisch extremisme de tweede voornaamste gewelddadige, ideologisch geïnspireerde dreiging.

Ook op internationaal niveau zijn ontwikkelingen en verontrusting inzake gewelddadig rechts-extremisme te bemerken. Een bijkomende trend die internationaal wordt opgetekend is hoe onder meer rechts-extremisme gewelddadige groeperingen en individuen inspireert waar geen afgelijnde ideologie aan de basis ligt.

Bovenstaande elementen verklaren en rechtvaardigen waarom België gewelddadig rechts-extremisme onder de aandacht brengt in de Europese

REPONSE:

Comme l'indique la littérature spécialisée la menace liées à l'extrémisme et au terrorisme a évolué depuis 2015. La menace terroriste est variée et ne se limite plus à l'extrémisme violent islamiste.

Comme mentionné dans votre question, la Belgique a fait, notamment, de l'extrémisme de droite violent l'une de ses priorités. Les analyses de l'OCAM que vous citez indiquent qu'après la menace provenant de l'extrémisme jihadiste, la menace issue de l'extrémisme de droite violent est considérée comme "moyenne", tandis que celles liées à l'extrémisme de gauche ou l'extrémisme anti-establishment sont jugées comme faibles.

Entre le 1er janvier 2024 et le 3 mars 2025, 9 incidents violents (ou menaces de violence) ont été enregistrés en Belgique par l'OCAM, dont 4 étaient liés à l'extrémisme islamiste, 3 étaient liés à l'extrémisme de droite en tant qu'idéologie et 2 avaient une autre base idéologique. L'extrémisme de droite s'avère donc être la deuxième menace violente d'inspiration idéologique après l'extrémisme islamiste.

Au niveau international, on constate également des développements et des inquiétudes concernant l'extrémisme de droite violent. Une tendance supplémentaire qui se dessine à l'international est la manière dont, entre autres, l'extrémisme de droite inspire des groupes et des individus violents sans qu'il n'y ait de véritable idéologie à la base.

Les éléments ci-dessus expliquent et justifient pourquoi la Belgique met en avant l'extrémisme violent d'extrême droite dans le groupe de travail européen

werkgroep die over de internationale aspecten van terrorisme.

traitant des aspects internationaux du terrorisme.

Concreet heeft BE tijdens het EU Voorzitterschap dat zes maanden duurt, iedere maand minstens een volledige dag de werkgroep 'Terrorism – International aspects' (COTER) voorgezeten, een totaal van zes werkgroepen dus.

Concrètement, pendant les six mois de la Présidence UE, la Belgique a présidé le groupe de travail 'Terrorisme - Aspects internationaux' (COTER) au moins un jour complet par mois, soit un total de six réunions.

Daarnaast heeft België een informele vergadering gehost van de COTER werkgroep. Gedurende deze volledige periode werd een halve dag aandacht besteed aan gewelddadig extremisme.

De plus, la Belgique a accueilli une réunion informelle du groupe de travail COTER. Pendant cette période, une demi-journée a été consacrée à l'extrémisme violent.

De andere thema's op de agenda van de COTER waren gewijd aan terrorisme in het algemeen of islamistisch terrorisme. Deze agenda is tevens vooral meermaals besproken en overeengekomen met alle relevante Belgische veiligheidspartners.

Les autres thèmes à l'ordre du jour du COTER étaient consacrés au terrorisme en général ou au terrorisme islamiste. Cet ordre du jour a également été discuté à plusieurs reprises et convenu avec tous les partenaires de sécurité belges pertinents.

Ook in de andere werkgroep die de FOD Buitenlandse Zaken voorzag, namelijk de Werkgroep Restrictive Measures to Combat Terrorism (COMET) is er tijdens het Belgisch Voorzitterschap gesproken over gewelddadig extremisme.

Dans l'autre groupe de travail présidé par le SPF Affaires étrangères, à savoir le groupe de travail sur les mesures restrictives pour lutter contre le terrorisme (COMET), il a également été question d'extrémisme violent pendant la présidence belge.

In deze groep is tijdens het Belgisch Voorzitterschap voor het eerst een gewelddadig rechtsextremistische groepering toegevoegd aan het EU regime met restrictive maatregelen.

Dans ce groupe de l'UE, la présidence belge a pour la première fois ajouté un groupe d'extrémisme de droite violente au régime de l'UE en matière de mesures restrictives.

Alle andere groepen, entiteiten en individuen die op de lijst staan en die gedurende het Belgische Voorzitterschap in deze groep zijn behandeld, stemmen af van jihadistische of andere terroristische groeperingen.

Tous les autres groupes, entités et individus figurant sur la liste et qui ont été traités dans ce groupe pendant la présidence belge, sont en lien avec des groupes djihadistes ou d'autres formations terroristes.

Hoewel België er dus in geslaagd is om het gewelddadig extremisme dus terecht in de kijker te zetten, onder meer gefundeerd door de gegevens van OCAD alsook de actualiteit, is er geen sprake van een disproportionele aandacht voor deze

Bien que la Belgique ait mis en lumière l'extrémisme violent, notamment grâce aux données de l'OCAM ainsi qu'aux événements d'actualité, il n'est pas question d'une attention disproportionnée à ce courant au sein du

stroming binnen het terrorisme tijdens het Belgisch Voorzitterschap van de COTER noch de COMET Werkgroep.

terrorisme durant la présidence belge des groupes de travail COTER ou COMET.

De Vice-eersteminister en Minister van Buitenlandse Zaken, Europese Zaken en Ontwikkelings-samenwerking.

Le Vice-Premier Ministre et Ministre des Affaires étrangères, des Affaires européennes et de la Coopération au développement.

Maxime Prévot

